

Vergaderjaar 1989–1990

21 418

Correctie en aanpassing van het eerste, tweede en vierde tot en met twaalfde gedeelte van de Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek (Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 nieuw B.W. (dertiende gedeelte))

Nr. 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een voorstel van wet houdende Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 Nieuw Burgerlijk Wetboek, dertiende gedeelte, bevattende correcties en aanpassingen van de voorafgaande gedeelten van de Invoeringswet.

De toelichtende memorie (en bijlagen), die het wetsvoorstel vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's-Gravenhage, 14 december 1989

Beatrix

Nr. 2

VOORSTEL VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz..

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben dat het wenselijk is met het oog op de invoering van de Boeken 3, 5 en 6 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek correcties en aanpassingen aan te brengen in het eerste, tweede en vierde tot en met het twaalfde gedeelte van de Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 Nieuw B.W..

Zo is het dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

S–RW

HOOFDSTUK I

Wijziging Invoeringswet Boeken 3-6, nieuw BW (eerste gedeelte).

Artikel I

In de Wet van 7 mei 1986, Stb. 295, houdende Invoeringswet Boeken 3-6 Nieuw BW (eerste gedeelte), worden de in de volgende bepalingen van dit hoofdstuk aangegeven wijzigingen aangebracht.

Artikel II

A. In het **intitulé** worden de woorden «Boeken 3-6» vervangen door: Boeken 3, 5 en 6.

B. In de **considerans** worden de woorden «Boeken 3-6» vervangen door: Boeken 3, 5 en 6.

Artikel III

In **Hoofdstuk I, Wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering**, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A. in **artikel II**:

- 1) De wijziging van artikel 4 wordt vervangen door:
In **artikel 4** ten 7° onder 2 worden de woorden «houders van aandelen in geldleningen of maatschappijen» vervangen door: houders van aandelen of andere effecten.
- 2) Het voorgestelde **artikel 57b** wordt vernummerd tot artikel 57 ab.
- 3) In de laatste alinea van artikel II wordt «12w» vervangen door: 125w.

B. in **artikel III**:

- 1) De wijziging van **artikel 126 lid 4** wordt vervangen door:
In lid 4 worden de woorden «houders van aandelen in geldleningen of maatschappijen» vervangen door: houders van aandelen of andere effecten.
- 2) De wijziging van **artikel 141 lid 3** vervalt.
- 3) De woorden «De vijfde afdeling van de derde titel van het eerste boek vervalt» worden vervangen door:
De punt na de eerste zin van **artikel 180** wordt vervangen door: , zulks onverminderd de gronden waarop zij krachtens het Burgerlijk Wetboek buiten toepassing blijven.
De tweede zin vervalt.
- 4) De woorden «**Artikel 201** vervalt» vervallen.
- 5) De wijziging van **artikel 232** vervalt.
- 6) De wijziging van **artikel 329** vervalt.
- 7) De wijziging van **artikel 341** vervalt.

- 8) De wijziging van **artikel 353** vervalt.
- 9) De wijziging van **artikel 382** vervalt.
- 10) De wijziging van **artikel 398** vervalt.
- 11) De wijziging van **artikel 403** vervalt.

C. in **artikel IV**:

- 1) In het voorgestelde artikel 429c wordt lid 3 geschrapt. De leden 4-10 worden vernummerd tot leden 3-9.
In het nieuwe lid 3 vervallen de woorden «Boek 4 of». In het nieuwe lid 5 vervalt de derde zin.
- 2) Het cijfer 4 voor het aan **artikel 429f** toegevoegde nieuwe lid wordt vervangen door het cijfer 6.
- 3) De invoeging in **artikel 429n** van een nieuw derde lid vervalt.
- 4) De wijziging van **artikel 429q** wordt vervangen door:
In **artikel 429q**, vijfde lid, worden de woorden «artikelen 354, 429f, derde, vierde en vijfde lid» vervangen door:
artikelen 429f, derde, vierde, vijfde en zesde lid.

D. in **artikel V**:

- 1) **Artikel 456a** vervalt.
- 2) In **artikel 469** lid 1 wordt na «opbod» ingevoegd: of, ter keuze van de executant, bij opbod gevolgd door afmijning.
- 3) **Artikel 474ga** vervalt.

3a) **Artikel 474i** wordt vanaf de woorden «met dien verstande» gelezen: met dien verstande dat in plaats van het proces-verbaal en de beschikking, bedoeld in het tweede lid, de te executeren titel aan de vennootschap wordt betekend.
- 4) In **artikel 475b** lid 2 wordt «de artikelen 453a en 456a» vervangen door: artikel 453a.
- 4a) De **artikelen 475b en 475c** worden vernummerd tot de artikelen 475h en 475i.
- 5) In **artikel 479i** lid 2 worden de woorden «eerste lid» vervangen door: eerste, tweede en derde lid.
- 6) In **artikel 492** lid 3 wordt na «451» ingevoegd: , 453a.
- 7) **Artikel 498** lid 2 vervalt. Het cijfer 1 voor het eerste lid vervalt.
- 8) In **artikel 504**, eerste lid, onder c worden de woorden «hun ligging naar aanleiding der kadastrale indeling» vervangen door: hun kadastrale aanduiding.
- 9) In **artikel 513a** onder 1° wordt na «opheft» ingevoegd: of dat het beslag is vervallen.

10) In het opschrift van de tweede afdeling van de derde titel wordt «goederen» vervangen door: zaken.

11) **Artikel 515** lid 2 wordt gelezen:

2. Hij deelt schriftelijk dag, uur en plaats van de verkoop mede aan de geëxecuteerde en aan alle in artikel 551 bedoelde beperkt gerechtigden en schuldeisers, een en ander aan de hand van een door de bewaarder van de openbare registers af te geven getuigschrift als bedoeld in artikel 99 lid 1 van de Kadasterwet, waarin de inschrijvingen en de boekingen in de registers van voorlopige aantekeningen worden vermeld, die daartoe van belang zijn.

12) **Artikel 541** vervalt.

13) **Artikel 552** lid 2 wordt gelezen:

2. Bij het verzoekschrift wordt gevoegd een door de bewaarder van de openbare registers af te geven getuigschrift als bedoeld in artikel 99 lid 1 van de Kadasterwet, waarin de inschrijvingen en de boekingen in het register van voorlopige aantekeningen worden vermeld, die voor de aanwijzing van de in artikel 551 bedoelde belanghebbenden van belang zijn, alsmede een staat van de schuldeisers die beslag hebben gelegd op de opbrengst van de executie of hun vordering ontleen aan artikel 3.9.4.8 lid 7 van het Burgerlijk Wetboek, af te geven door de notaris.

14) Na artikel 557 wordt een nieuw artikel 557a ingevoegd, luidende:

Artikel 557a. 1. Tenzij zulks onverenigbaar zou zijn met het belang van degene op wiens vordering het bevel wordt gedaan, kan de rechter bepalen dat een vonnis, waarbij aan anderen dan aan gebruikers of gewezen gebruikers krachtens een persoonlijk of zakelijk recht de ontruiming wordt bevolen van een gebouwde onroerende zaak of gedeelte daarvan, binnen een door hem te bepalen termijn niet ten uitvoer kan worden gelegd, onverminderd het recht van de eerstgenoemde op vergoeding van alle geleden of te lijden schade.

2. Tenzij zulks onverenigbaar zou zijn met het belang van degene op wiens vordering het bevel tot ontruiming wordt gedaan, bepaalt de rechter dat dit bevel niet ten uitvoer kan worden gelegd, totdat hij omtrent het al dan niet bepalen van een termijn als in het vorige lid bedoeld heeft beslist, na terzake inlichtingen te hebben ingewonnen bij burgemeester en wethouders van de gemeente waarin de onroerende zaak zich bevindt. Hiertoe beveelt hij burgemeester en wethouders binnen een door hem te bepalen termijn hun schriftelijk bericht ter griffie in te leveren of op een door hem te bepalen terechtzitting mondeling verslag te doen of door een door hen aangewezen ambtenaar te laten doen.

3. Desgevorderd kan de rechter bepalen dat een vonnis, waarbij aan anderen dan aan gebruikers of gewezen gebruikers krachtens een persoonlijk of zakelijk recht de ontruiming wordt bevolen van een gebouwde onroerende zaak of gedeelte daarvan, tot een jaar na de dag waarop het vonnis wordt uitgesproken dan wel bekrachtigd, of, indien de rechter een termijn bepaalt als bedoeld in het eerste lid, tot een jaar na de dag waarop die datum verstrijkt, ten uitvoer kan worden gelegd tegen een ieder ten tijde van de tenuitvoerlegging zich daar bevindt of daar binnentreedt en telkens wanneer dat zich voordoet.

E. in artikel VII:

Artikel VII wordt vervangen door:

Artikel VII

De leden 2-4 van **artikel 626** worden vervangen door:

2. Het beslag wordt gelegd met toepassing van de regels betreffende conservatoir beslag op roerende zaken in handen van de schuldenaar. De artikelen 711, eerste lid, 461d en 708, tweede lid, zijn op dit beslag niet van toepassing.

In **artikel 636** worden de volgende wijzigingen aangebracht:

Het eerste lid vervalt.

Het tweede lid wordt vernummerd tot eerste lid.

Het derde lid vervalt.

Het vierde lid wordt vernummerd tot tweede lid.

Aan het artikel wordt een nieuw derde lid toegevoegd, luidende:

3. Tenzij het een schip betreft dat niet onder artikel 573 valt, wordt het beslag gelegd met toepassing van de regels betreffende conservatoir beslag op roerende zaken in handen van de schuldenaar. De artikelen 711, eerste lid, 461d en 708, tweede lid, zijn op dit beslag niet van toepassing.

Het vijfde lid vervalt.

F. in artikel VIII:

1) In het opschrift van de **Tweede titel** worden de woorden «algemeenheid van goederen» vervangen door: nalatenschap.

2) In **artikel 658** lid 1 worden de woorden «een algemeenheid van goederen» vervangen door: een nalatenschap of een gemeenschap waarop afdeling 3.7.2 van het Burgerlijk Wetboek van toepassing is.

3) **Artikel 660** lid 1 onder 1° wordt gelezen:

1° door hem die de nalatenschap kan opeisen of als deelgenoot of beperkt gerechtigde op een aandeel van de gemeenschap verdeling daarvan kan vorderen;

Lid 1 onder 3° sub a wordt gelezen:

3°. mede door de overgebleven echtgenoot of door de uitvoerders van een uiterste wilsbeschikking;

Lid 1 onder 4° vervalt.

Lid 1 onder 5° wordt vernummerd tot onder 4°.

Het woord «algemeenheid» wordt vervangen door: nalatenschap of gemeenschap.

4) In **artikel 663** lid 1 wordt «algemeenheid» vervangen door: nalatenschap of gemeenschap.

4a) In **artikel 665** wordt het woord «algemeenheid» vervangen door: nalatenschap of gemeenschap.

4b) In **artikel 666** lid 2 worden de woorden «algemeenheid van goederen» vervangen door: nalatenschap of gemeenschap.

5) In **artikel 669** wordt «algemeenheid» vervangen door: nalatenschap of gemeenschap.

6) In **artikel 710** lid 1 worden de woorden «een bewind als bedoeld in artikel 3.6.1.14c lid 1 onder e van het Burgerlijk Wetboek» vervangen door: bewind.

Lid 5 wordt gelezen:

5. De President kan voor het bewind zodanige voorschriften geven als hij dienstig acht. Op het bewind zijn, voor zover deze voorschriften niet

anders bepalen de artikelen 433 lid 1, 435, 436 leden 1-3, 437, 438 lid 1, 439, 441 lid 1, eerste zin, en 442-448 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek van toepassing. Het kan door een gezamenlijk besluit van partijen of op verzoek van een hunner door de President worden opgeheven.

7) In **artikel 712** vervalt « 456a,»

8) **Artikel 715** lid 4 vervalt.

9) In **artikel 720** wordt na «475a» ingevoegd: , 476a, 476b.

10) **Artikel 723** wordt gelezen:

Artikel 723. De in artikel 477 bedoelde verplichting van de derde en de in 477a bedoelde bevoegdheden van de executant gaan niet in voordat vier weken sedert de in het vorige artikel bedoelde betekening zijn verstreken.

11) In **artikel 724** lid 2 wordt «eerste lid» vervangen door: eerste, tweede en derde lid.

12) In **artikel 726** lid 1 worden de woorden «507a, 513a en 541» vervangen door: 507a en 513a.

13) In **artikel 734** lid 1 wordt «448, 456a, 474ga, 505, derde lid, en 541» vervangen door: 448 en 505, derde lid.

14) In **artikel 736** lid 2 wordt vòòr «tevens» ingevoegd: zo nodig.

G. in **artikel IX**:

Artikel 794 vervalt.

H. in **artikel XI**:

De wijziging van **artikel 828j** vervalt.

Artikel IV

In **Hoofdstuk II, wijziging van de wet op de Rechterlijke Organisatie**, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1) De voorgestelde wijziging van artikel 43 lid 1 vervalt.

2) De voorgestelde wijziging van **artikel 55** wordt vervangen door:
In **artikel 55**, eerste lid, vervallen de woorden «persoonlijke, zakelijke en gemengde».

Artikel V

In **Hoofdstuk III, wijziging van de Faillissementswet**, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A. in **artikel II**

1) In de wijziging van artikel 21 wordt in de tweede volzin «60c» vervangen door: 60a.

2) De wijziging van artikel 33 lid 2 wordt vervangen door:

Artikel 33 lid 2 wordt gelezen:

Gelegde beslagen vervallen; de inschrijving van een desbetreffende verklaring van de rechtercommissaris machtigt de bewaarder van de openbare registers tot doorhaling. Het beslag herleeft, zodra het faillissement een einde neemt ten gevolge van vernietiging of opheffing van het faillissement, mits het goed dan nog tot de boedel behoort. Indien de inschrijving van het beslag in de openbare registers is doorgehaald, vervalt de herleving, indien niet binnen veertien dagen van de herleving een exploit is ingeschreven, waarbij van de herleving mededeling aan de schuldenaar is gedaan.

B. in artikel III

1) De woorden «De **artikelen 42–47** worden vervangen door» worden vervangen door: **Artikel 42** wordt vervangen door.

2) **Artikel 43** wordt vervangen door:

In artikel 43, aanhef van het eerste lid, wordt achter «42» ingevoegd: , eerste lid, eerste zin,.

3) Voor artikel 45 wordt ingevoegd:

De **artikelen 44–47** worden vervangen door:

C. in artikel IV:

1) In **artikel 51**, tweede lid, eerste zin, vervallen de woorden «vóór de faillietverklaring».

2) De **artikelen 60a en 60b** vervallen. De artikelen 60c en 60d worden vernummerd tot 60a en 60b.

3) In het nieuwe **artikel 60a**, vierde lid, vervallen de woorden «overeenkomstig artikel 3.6.1.8 van het Burgerlijk Wetboek».

D. in artikel V:

1) De woorden «**Artikel 62** vervalt» vervallen.

2) In de wijziging van **artikel 68** lid 2 worden de woorden «60b en 60c, eerste lid,» vervangen door: en 60a, eerste lid.

3) De wijziging van **artikel 104** vervalt.

E. in artikel VI:

1) In **artikel 182**, eerste lid, worden de woorden «wier recht door de executie is vervallen» vervangen door: , huurders en pachters wier recht door de executie is vervallen of verloren gegaan.

2) De woorden «Afdeling 9 van titel I, houdende de artikelen 198–202, vervalt» vervallen.

3) De wijziging van artikel 206 vervalt.

F. in artikel VII:

1) De wijziging van **artikel 229** lid 2 vervalt.

2) In de wijziging van **artikel 230** worden de woorden «lid 3 wordt» vervangen door:

lid 2, tweede zin, vervangen door: De inschrijving van een desbetreffende, op verzoek van de bewindvoerders af te geven verklaring van de rechtercommissaris of, zo geen rechtercommissaris is benoemd, aan de president van de rechtbank, machtigt de bewaarder van de openbare registers tot doorhaling.

Lid 3 wordt.

3) **Artikel 232** onder 4° vervalt. De punt komma na 3° wordt vervangen door: en van scheepshuurkoop.

4) De woorden «Na artikel 241 worden twee nieuwe artikelen ingevoegd» worden vervangen door:

Na artikel 241 wordt een nieuw artikel ingevoegd.

5) **Artikel 241a** vervalt. Artikel 241b wordt vernummerd tot artikel 241a.

Artikel VI

In Hoofdstuk IV, slotbepalingen, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1) In artikel I lid 2 worden de woorden «Boeken 3–6» telkens vervangen door: Boeken 3, 5 en 6.

2) In artikel II lid 2 worden de woorden «Boeken 3–6» telkens vervangen door: Boeken 3, 5 en 6.

3) In artikel III worden de woorden «Boeken 3–6» vervangen door: Boeken 3, 5 en 6.

HOOFDSTUK II

Wijziging Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 nieuw BW (tweede en vierde gedeelte)

Artikel I

In de Wet van 18 juni 1987, Stb. 327, houdende Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 Nieuw B.W. (tweede gedeelte), wordt de volgende wijziging aangebracht:

In **artikel 6.5.2A.2c** lid 1, onder a, wordt «haar» vervangen door: zijn.

Artikel II

In de Wet van 3 juli 1989, Stb. 289, houdende Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 nieuw BW (vierde gedeelte), worden de in de volgende bepalingen van dit hoofdstuk aangegeven wijzigingen aangebracht.

A. in artikel I:

1) Aan de wijziging van artikel 3.7.1.9 wordt toegevoegd:
Lid 4 wordt vernummerd tot lid 5.

2) In artikel 3.7.2.2b, eerste zin, wordt «schuldenaar» vervangen door «schuldeiser».

3) In **artikel 3.9.4.8** lid 4, tweede zin, worden de woorden «op voor de hypotheekhouder meer bezwarende gronden» vervangen door: op ongewone, voor de hypotheekhouder meer bezwarende voorwaarden.

Voorts wordt in lid 5, eerste zin, na «huurder» ingevoegd: van woonruimte.

4) In de wijziging van artikel 3.9.4.16 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a De eerste zin van de wijziging van artikel 3.9.4.16 wordt vervangen door:

In artikel 3.9.4.16 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

In lid 2 wordt na «gelegd» ingevoegd: of zijn vordering ontleent aan artikel 3.9.4.8 lid 7. Voorts wordt in lid 2 «of of» vervangen door: of.

b De laatste zin van de wijziging van artikel 3.9.4.16 wordt vervangen door:

In lid 5 vervallen de woorden de «schuldenaar en» en wordt achter «gelegd» ingevoegd: of hun vordering ontleent aan artikel 3.9.4.8 lid 7.

5) De laatste zin van de wijziging van artikel 3.10.4.1 wordt vervangen door:

In artikel 3.10.4.1 onder e worden de woorden «van afdeling 7.10.5» vervangen door: van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek betreffende de arbeidsovereenkomst. De puntkomma na deze bepaling wordt vervangen door een punt.

Artikel 3.10.4.1 onder f vervalt.

6) Na de wijziging van artikel 3.10.4.1 wordt ingevoegd: Na artikel 3.10.4.1 wordt een nieuw artikel 3.10.4.2 ingevoegd, luidende:

Artikel 2

1. Eveneens bevoorrecht op alle goederen zijn de vorderingen die zijn ontstaan uit de oplegging van de in de artikelen 49 en 50 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal van 18 april 1951, (Trb. 1951, 82) bedoelde heffingen en verhogingen wegens vertraging in de betaling van deze vorderingen.

2. Dit voorrecht heeft dezelfde rang als het voorrecht terzake van de vordering wegens omzetbelasting.

7) Na de woorden «De artikelen 3.11.5–6 vervallen» wordt ingevoegd: Voor artikel **3.11.20d** lid 1 wordt het cijfer 1 geplaatst.

B. in **artikel II**:

In **artikel 549** lid 3 worden de woorden «aan de verkoper» vervangen door: aan de koper.

HOOFDSTUK III

Wijziging Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 nieuw BW (vijfde gedeelte)

Artikel I

In de Wet van 3 juli 1989, Stb. 290, houdende Invoeringswet Boeken, 3, 5 en 6 nieuw BW (vijfde gedeelte), worden de in de volgende bepalingen van dit hoofdstuk aangegeven wijzigingen aangebracht.

A. in **artikel II**:

In de wijziging van **artikel 5.7.1.6** lid 2, tweede zin, worden de woorden «in strijd met de wet» vervangen door: in de zin van artikel 1624.

B. in **artikel III**:

Na het opschrift «Titel 3, Onrechtmatige daad» wordt ingevoegd:
In **artikel 6.3.1.5a** lid 3, worden de woorden «door hem» vervangen door: door haar.

HOOFDSTUK IV

Wijziging Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 nieuw BW (zesde gedeelte).

In de Wet van 15 november 1989, Stb. 541, houdende de Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 nieuw BW (zesde gedeelte) worden de in de volgende bepalingen van dit hoofdstuk aangegeven wijzigingen aangebracht:

A. in **artikel I**:

1. In artikel 99 lid 2 wordt na «een vordering», waar die woorden voor het eerst voorkomen, ingevoegd: of een verzoek.

2. In artikel 385, lid 2, vervalt de vermelding van artikel 322 lid 2, en wordt onderdeel c vervangen door:

c. de curator en de toeziende curator te allen tijde wegens gewichtige redenen op eigen verzoek, op verzoek van de uit hoofde van verkwesting of gewoonte van drankmisbruik onder curatele gestelde, op vordering van het openbaar ministerie of ambtshalve door de rechtbank kunnen worden ontslagen.

B. in **artikel II**:

1. In artikel 3 wordt «coöperatieve verenigingen» vervangen door: coöperaties.

2. Na artikel 10 wordt een artikel opgenomen, luidende:
Artikel 10a. Het boekjaar van een rechtspersoon is het kalenderjaar, indien in de statuten geen ander boekjaar is aangewezen.

3. In artikel 19 lid 1 onder e wordt «een coöperatieve vereniging» vervangen door: een coöperatie.

4. Artikel 20 wordt vervangen door:

Artikel 20

1. Een rechtspersoon waarvan de werkzaamheid in strijd is met de openbare orde, wordt door de rechtbank op vordering van het openbaar ministerie verboden verklaard en ontbonden.

2. Een rechtspersoon waarvan het doel in strijd is met de openbare orde, wordt door de rechtbank op vordering van het openbaar ministerie ontbonden. Alvorens de ontbinding uit te spreken kan de rechtbank de rechtspersoon in de gelegenheid stellen binnen een door haar te bepalen

termijn zijn doel zodanig te wijzigen dat het niet meer in strijd is met de openbare orde.

5. Na artikel 24 worden de volgende artikelen opgenomen:

Artikel 24a

1. Dochtermaatschappij van een rechtspersoon is:
  - a. een rechtspersoon waarin de rechtspersoon of een of meer van zijn dochtermaatschappijen, al dan niet krachtens overeenkomst met andere stemgerechtigden, alleen of samen meer dan de helft van de stemrechten in de algemene vergadering kunnen uitoefenen;
  - b. een rechtspersoon waarvan de rechtspersoon of een of meer van zijn dochtermaatschappijen lid of aandeelhouder zijn en, al dan niet krachtens overeenkomst met andere stemgerechtigden, alleen of samen meer dan de helft van de bestuurders of van de commissarissen kunnen benoemen of ontslaan, ook indien alle stemgerechtigden stemmen.
2. Met een dochtermaatschappij wordt gelijk gesteld een onder eigen naam optredende vennootschap waarin de rechtspersoon of een of meer dochtermaatschappijen als vennoot volledig jegens schuldeisers aansprakelijk is voor de schulden.
3. Voor de toepassing van lid 1 worden aan aandelen verbonden rechten niet toegerekend aan degene die de aandelen voor rekening van anderen houdt. Aan aandelen verbonden rechten worden toegerekend aan degene voor wiens rekening de aandelen worden gehouden, indien deze bevoegd is te bepalen hoe de rechten worden uitgeoefend dan wel zich de aandelen te verschaffen.
4. Voor de toepassing van lid 1 worden stemrechten, verbonden aan verpande aandelen, toegerekend aan de pandhouder, indien hij mag bepalen hoe de rechten worden uitgeoefend. Zijn de aandelen evenwel verpand voor een lening die de pandhouder heeft verstrekt in de gewone uitoefening van zijn bedrijf, dan worden de stemrechten hem slechts toegerekend, indien hij deze in eigen belang heeft uitgeoefend.

Artikel 24b

Een groep is een economische eenheid waarin rechtspersonen en vennootschappen organisatorisch zijn verbonden. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen en vennootschappen die met elkaar in een groep zijn verbonden.

Artikel 24c

1. Een rechtspersoon of vennootschap heeft een deelneming in een rechtspersoon, indien hij of een of meer van zijn dochtermaatschappijen alleen of samen voor eigen rekening aan die rechtspersoon kapitaal verschaffen of doen verschaffen teneinde met die rechtspersoon duurzaam verbonden te zijn ten dienste van de eigen werkzaamheid. Indien een vijfde of meer van het geplaatste kapitaal wordt verschaft, wordt het bestaan van een deelneming vermoed.
2. Een rechtspersoon heeft een deelneming in een vennootschap, indien hij of een dochtermaatschappij:
  - a. daarin als vennoot jegens derden volledig aansprakelijk is voor de schulden; of
  - b. daarin anderszins vennoot is teneinde met die vennootschap duurzaam verbonden te zijn ten dienste van de eigen werkzaamheid.

Artikel 24d

Bij de vaststelling in hoeverre de leden of aandeelhouders stemmen, aanwezig of vertegenwoordigd zijn, of in hoeverre het aandelenkapitaal verschaft wordt of vertegenwoordigd is, wordt geen rekening gehouden met lidmaatschappen of aandelen waarvan de wet bepaalt dat daarvoor geen stem kan worden uitgebracht.

6. Het bepaalde omtrent het opschrift boven artikel 26 vervalt.

7. In artikel 44 lid 2 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. In de eerste zin worden de woorden «zijn het bestuur en de bestuurders bevoegd» vervangen door: is het bestuur bevoegd te besluiten.

b. De tweede zin wordt vervangen door: De statuten kunnen deze bevoegdheid aan beperkingen en voorwaarden binden. De uitsluiting, beperkingen en voorwaarden gelden mede voor de bevoegdheid tot vertegenwoordiging van de vereniging ter zake van deze handelingen, tenzij de statuten anders bepalen.

8. In de tweede zin van artikel 45 lid 2 vervallen de woorden: met werking ten opzichte van de wederpartij.

9. In artikel 48 vervalt lid 2. Lid 3 wordt vernummerd tot 2; daarin wordt «en vindt het vorige lid geen toepassing» vervangen door: en wordt omtrent de getrouwheid van de stukken aan de algemene vergadering niet overgelegd een verklaring afkomstig van een accountant als bedoeld in artikel 393 lid 1.

Aan het lid wordt een zin toegevoegd, luidende:

Het bestuur is verplicht de commissie ten behoeve van haar onderzoek alle door haar gevraagde inlichtingen te verschaffen, haar desgewenst de kas en de waarden te vertonen en inzage van de boeken en bescheiden van de vereniging te geven.

10. Het bepaalde omtrent het opschrift boven artikel 53 vervalt.

11. Het bepaalde met betrekking tot de artikelen 53 en 54 vervalt.

12. In de wijziging van artikel 56 vervalt onderdeel b; onderdeel c wordt verletterd tot b.

13. Toegevoegd wordt na de wijziging van artikel 56 een onderdeel, luidende:

De laatste zin van **artikel 58** lid 1 wordt vervangen door:
Artikel 48 lid 2 is van overeenkomstige toepassing.

14. De wijziging van artikel 59 vervalt.

15. De wijziging van artikel 62 vervalt.

16. Het bepaalde omtrent het opschrift boven artikel 64 vervalt.

17. In artikel 71 lid 1 wordt «coöperatieve vereniging» vervangen door: coöperatie.

18. In artikel 87 lid 2 wordt «andere» vervangen door: eerdere.

19. In de derde zin van artikel 130 lid 2 vervallen de woorden: met werking ten opzichte van de wederpartij.

20. In de wijziging van artikel 138 vervalt onder c de laatste zin van lid 9.
21. Het bepaalde omtrent het opschrift boven artikel 175 vervalt.
22. In artikel 181 lid 1 wordt «coöperatieve vereniging» vervangen door: coöperatie.
23. In de derde zin van artikel 240 lid 2 vervallen de woorden: met werking ten opzichte van de wederpartij.
24. In de wijziging van artikel 248 vervalt onder c de laatste zin van lid 9 en vervalt voorts onderdeel d.
25. Het bepaalde omtrent het opschrift boven artikel 285 vervalt.
26. Het bepaalde omtrent artikel 289 lid 6, tweede zin, vervalt. De aanhef tot het bepaalde omtrent de derde en vierde zin van dat artikellid komt te luiden:
De derde en vierde zin van **artikel 289** lid 6 worden vervangen door:
27. In **artikel 291** lid 2 worden de volgende wijzigingen aangebracht:
- In de eerste zin worden de woorden «zijn het bestuur en de bestuurder bevoegd» vervangen door: is het bestuur bevoegd te besluiten.
  - De tweede zin wordt vervangen door: De statuten kunnen deze bevoegdheid aan beperkingen en voorwaarden binden. De uitsluiting, beperkingen en voorwaarden gelden mede voor de bevoegdheid tot vertegenwoordiging van de stichting ter zake van deze handelingen, tenzij de statuten anders bepalen.
28. In de tweede zin van artikel 292 lid 2 vervallen de woorden: met werking ten opzichte van de wederpartij.
29. Het bepaalde omtrent artikel 310 lid 4 vervalt.
30. Aan artikel 318 lid 4 wordt een zin toegevoegd, luidende:
Gaat door de fusie een registergoed op de verkrijgende rechtspersoon over, dan is deze verplicht binnen deze termijn aan de bewaarder van de openbare registers, bedoeld in afdeling 3.1.2 van Boek 3, de voor de inschrijving van de fusie vereiste stukken aan te bieden.
31. Het bepaalde omtrent artikel 333 lid 3 vervalt.
32. Het bepaalde omtrent de vernummering van de titels 6, 7 en 8 vervalt.

HOOFDSTUK V

Wijziging Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 nieuw BW (zevende gedeelte).

Artikel I

In de Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 nieuw BW (zevende gedeelte), zoals dit zal luiden, nadat wetsontwerp 17 896 wet zal zijn geworden, worden de in de volgende bepalingen van dit hoofdstuk aangegeven wijzigingen aangebracht en van wetsontwerpen die nadien zijn ingediend.

in hoofdstuk I:

A. Voor de tekst van artikel I wordt het cijfer 1. geplaatst. Aan het artikel wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:

2. De bepalingen waarvan bij wetsontwerp 19 636 invoeging wordt voorgesteld na artikel 1407 van het Burgerlijk Wetboek, zoals deze bepalingen zullen luiden nadat dit wetsontwerp wet zal zijn geworden, worden in afdeling 6.3.3 van Boek 6 van dit wetboek geplaatst en blijven van kracht, totdat de inhoud van deze afdeling bij de wet is vastgesteld en die wet in werking is getreden.

B. In artikel III wordt de volgende wijziging aangebracht:

In artikel 7.14.2.1 wordt vóór de woorden «een naamloze vennootschap» het woord «met» vervangen door: van.

in hoofdstuk II:

C. In artikel VI worden de woorden « **Artikel 74p**, vierde lid, vervalt» vervangen door:

Artikel 74p, vijfde lid, vervalt.

in hoofdstuk IV:

D In artikel X wordt de volgende wijziging aangebracht:

Artikel 28 van de Auteurswet 1912, als opgenomen in artikel X, wordt als volgt gewijzigd:

a. Lid 1 wordt vervangen door:

1. Het auteursrecht geeft aan de gerechtigde de bevoegdheid om roerende zaken, die geen registergoederen zijn en die in strijd met dat recht zijn openbaar gemaakt of een niet geoorloofde verveelvoudiging vormen, als zijn eigendom op te eisen dan wel vernietiging of onbruikbaarmaking daarvan te vorderen.

2. Gelijke bevoegdheid tot opeising bestaat:

a. ten aanzien van het bedrag van de toegangsgelden betaald voor het bijwonen van een voordracht, een op- of uitvoering of een tentoonstelling of voorstelling, waardoor inbreuk op het auteursrecht wordt gemaakt;

b. ten aanzien van andere gelden waarvan aannemelijk is dat zij zijn verkregen door of als gevolg van inbreuk op het auteursrecht.

3. Gelijke bevoegdheid tot het vorderen van vernietiging of onbruikbaarmaking bestaat ten aanzien van roerende zaken die geen registergoederen zijn en waarmee de inbreuk op het auteursrecht is gepleegd.

b) de leden 2-4 worden vernummerd tot leden 4-6.

c) Aan het artikel wordt een nieuwe lid 7 toegevoegd luidende:

7. Tenzij anders is overeengekomen, heeft de licentienemer het recht de uit de leden 2-6 voortvloeiende bevoegdheden uit te oefenen, voor zover deze strekken tot bescherming van de rechten waarvan de uitoefening hem is toegestaan.

HOOFDSTUK VI

Wijziging Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 nieuw BW (achtste gedeelte)

Artikel I

In de Wet van 25 oktober 1989, Stb. 490, houdende Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 nieuw B.W. (achtste gedeelte), worden de volgende wijzigingen aangebracht:

in **Hoofdstuk I**:

A. in **artikel IV**:

1. De aanhef van **artikel IV** wordt vervangen door:

Artikel IV. Indien het bij Koninklijke Boodschap van 8 mei 1989 ingediende wetsvoorstel 21 135 waarbij onder meer de Oorlogswet voor Nederland (Stb. 1964, 337) wordt gewijzigd, tot wet wordt verheven, wordt die aldus gewijzigde wet als volgt gewijzigd:

2. De wijziging van **artikel 32** wordt vervangen door:

In **artikel 32**, derde lid, vervallen de woorden «, in naam van de Koning,» en de woorden «, dat meebrengt het recht om de roerende en onroerende goederen van de schuldenaar zonder vonnis aan te tasten».

In het vierde lid worden de woorden «de artikelen 13, 14, 15 en 19 van die wet» vervangen door: de artikelen 13, 14 en 15 van die wet.

B. **Artikel XX** vervalt.

C. **Artikel XXVIII** wordt vervangen door:

Artikel XXVIII. Indien het bij Koninklijke Boodschap van 8 mei 1989 ingediende wetsvoorstel 21 135 waarbij onder meer de Dienstplichtwet (Stb. 1948, J 284) wordt gewijzigd, tot wet wordt verheven, wordt die aldus gewijzigde wet, als volgt gewijzigd:

In **artikel 39**, vierde lid, vervallen de woorden «, in naam van de Koning,» en de woorden «, dat meebrengt het recht om de roerende en onroerende goederen van de dienstplichtige zonder vonnis aan te tasten».

In het vijfde lid worden de woorden «de artikelen 13, 14, 15 en 19 van die wet» vervangen door: de artikelen 13, 14 en 15 van die wet.

Het achtste lid wordt vervangen door:

8. Binnen veertien dagen na de betekening van het dwangbevel staat verzet daartegen open door dagvaarding van de Staat voor de kantonrechter van de woonplaats van de dienstplichtige of, als deze geen woonplaats in Nederland heeft, voor de kantonrechter te 's-Gravenhage. Het verzet schorst de tenuitvoerlegging.

D. in **artikel XLII**:

1. De aanhef van **artikel XLII** wordt vervangen door:

Artikel XLII. Indien het bij Koninklijke Boodschap van 8 mei 1989 ingediende wetsvoorstel 21 135 waarbij onder meer de Ontgrondingenwet (Stb. 1965, 509) wordt gewijzigd, tot wet wordt verheven, wordt die aldus gewijzigde wet als volgt gewijzigd:

2. In de wijziging van **artikel 22** vervalt het met betrekking tot het zesde en zevende lid voorgestelde.

E. in **artikel XLIII**:

1. De aanhef van **artikel XLIII** wordt vervangen door:

Artikel XLIII. Indien het bij Koninklijke Boodschap van 8 mei 1989 ingediende wetsvoorstel 21 135 waarbij onder meer de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Stb. 1981, 573) wordt gewijzigd, tot wet wordt verheven, wordt die aldus gewijzigde wet als volgt gewijzigd:

2. In de wijziging van **artikel 24** vervalt het met betrekking tot het vijfde en zesde lid voorgestelde.

F. in **artikel LII** vervalt de wijziging van artikel 26.

G. in **artikel LXIII**:

1. De aanhef van **artikel LXIII** wordt vervangen door:

Artikel LXIII. Indien het bij Koninklijke Boodschap van 8 mei 1989 ingediende wetsvoorstel 21 135 waarbij onder meer de Coördinatiewet Sociale Verzekering (Stb. 1987, 552) wordt gewijzigd, tot wet wordt verheven, wordt die aldus gewijzigde wet als volgt gewijzigd:

2. De wijziging van **artikel 15** wordt vervangen door:

In **artikel 15**, tweede lid, vervallen de woorden «, in naam van de Koning,» en de woorden «, dat meebrengt het recht om de roerende en onroerende goederen van de schuldenaar zonder vonnis aan te tasten».

In het vierde lid worden de woorden «de artikelen 13, 14, 15 en 19 van die wet» vervangen door: de artikelen 13, 14 en 15 van die wet.

3. De wijziging van **artikel 16d** wordt vervangen door:

Artikel 16d, elfde lid, wordt vervangen door:

11. Indien de bestuurder van het lichaam ingevolge dit artikel aansprakelijk is en niet in staat is tot betaling van zijn schuld terzake, zijn de door die bestuurder onverplicht verrichte rechtshandelingen waardoor de mogelijkheid tot verhaal op hem is verminderd, vernietigbaar en kan het uitvoeringsorgaan deze vernietigingsgrond inroepen, indien aannemelijk is dat deze rechtshandelingen geheel of nagenoeg geheel met dat oogmerk zijn verricht. Artikel 3.2.11 leden 4 en 5 van het Burgerlijk Wetboek is van overeenkomstige toepassing.

H. in **artikel LXVII**:

1. De aanhef van **artikel LXVII** wordt vervangen door:

Artikel LXVII. Indien het bij Koninklijke Boodschap van 8 mei 1989 ingediende wetsvoorstel 21 135 waarbij onder meer de Wet Bezitsvormingsfonds (Stb. 1977, 194) wordt gewijzigd, tot wet wordt verheven, wordt die aldus gewijzigde wet als volgt gewijzigd:

2. Voor de wijziging van **artikel 11** wordt een wijziging van **artikel 9** ingevoegd, luidende:

In **artikel 9**, derde lid, vervallen de woorden «, in naam van de Koning,» en de woorden «, dat meebrengt het recht om de roerende en onroerende goederen van de schuldenaar zonder vonnis aan te tasten».

In het vierde lid worden de woorden «de artikelen 13, 14, 15 en 19 van die wet» vervangen door: de artikelen 13, 14 en 15 van die wet.

I. in **artikel LXX**:

De wijziging van artikel 18b wordt vervangen door:

Artikel 18b, elfde lid, wordt vervangen door:

11. Indien de bestuurder van het lichaam ingevolge dit artikel aansprakelijk is en niet in staat is tot betaling van zijn schuld terzake, zijn de door die bestuurder onverplicht verrichte rechtshandelingen waardoor de mogelijkheid tot verhaal op hem is verminderd, vernietigbaar en kan het bedrijfspensioenfonds deze vernietigingsgrond inroepen, indien aanneemelijk is dat deze geheel of nagenoeg geheel met dat oogmerk zijn verricht. Artikel 3.2.11 leden 4 en 5 van het Burgerlijk Wetboek is van overeenkomstige toepassing.

J. Na **artikel LXXIII** wordt toegevoegd:

Artikel LXXIII A. De Loodsenwet (Stb. 1988, 353) wordt als volgt gewijzigd:

Artikel 46, vijfde lid, wordt vervangen door:

5. Het dwangbevel levert een executoriale titel op, die met toepassing van de voorschriften van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering kan worden tenuitvoergelegd. De betekening van het dwangbevel geschiedt op kosten van degene op wie de betreffende verplichting rust.

Artikel LXXIII B. De Wet van den 6den Mei 1878, houdende bepalingen omtrent de beëdigde vertalers (Stb. 30) wordt als volgt gewijzigd:

In **artikel 8**, eerste lid, wordt «in- of overgeschreven» vervangen door: ingeschreven.

In het tweede lid wordt «in- of overgeschreven» vervangen door: ingeschreven.

Aan het artikel wordt een nieuw derde lid toegevoegd, luidende:

Het bepaalde in het eerste en tweede lid is van toepassing, tenzij bij de wet anders is bepaald.

Artikel LXXIII C. De Wet van 11 mei 1956, houdende enige regelen betreffende het gebruik van de Friese taal, in het bijzonder in het rechtsverkeer (Stb. 242) wordt als volgt gewijzigd:

In **artikel 8**, eerste lid, wordt «in- of overgeschreven» vervangen door: ingeschreven.

In het tweede lid wordt «in- of overgeschreven» vervangen door: ingeschreven.

Aan het artikel wordt een nieuw derde lid toegevoegd, luidende:

3. Het bepaalde in het eerste en tweede lid is van toepassing, tenzij bij de wet anders is bepaald.

HOOFDSTUK VII

Wijziging Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 nieuw BW (negende gedeelte).

Artikel I

In de Wet van 25 oktober 1989, Stb. 491, houdende Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 nieuw BW (negende gedeelte), worden de volgende wijzigingen aangebracht:

in Hoofdstuk I:

A. in **artikel VIII**:

1. De aanhef van **artikel VIII** wordt vervangen door:

Artikel VIII. Indien het bij Koninklijke Boodschap van 8 mei 1989 ingediende wetsvoorstel 21 135 waarbij onder meer de Waterstaatswet 1900 (Stb. 176) wordt gewijzigd, tot wet wordt verheven, wordt die aldus gewijzigde wet als volgt gewijzigd:

2. In de wijziging van **artikel 47** vervallen de woorden «Het vierde lid vervalt.»

B. in **artikel IX**:

1. De aanhef van **artikel IX** wordt vervangen door:

Artikel IX. Indien het bij Koninklijke Boodschap van 8 mei 1989 ingediende wetsvoorstel 21 135 waarbij onder meer de Bevoegdheidswet waterschappen (Stb. 1978, 285) wordt gewijzigd, tot wet wordt verheven, wordt die aldus gewijzigde wet als volgt gewijzigd:

2. De wijziging van **artikel 5** wordt vervangen door:

Artikel 5, eerste lid, wordt vervangen door:

1. Het dagelijks bestuur kan de in artikel 4 van deze wet en de in artikel 14 van de Keurenwet bedoelde kosten bij dwangbevel invorderen. Het dwangbevel levert een executoriale titel op, die met toepassing van de voorschriften van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering kan worden tenuitvoergelegd. De betekening van het dwangbevel geschiedt op kosten van de schuldenaar.

In het vierde lid worden de woorden «ander zakelijk recht» vervangen door: een beperkt recht. Aan het slot van de eerste zin worden toegevoegd de woorden: , en op de beperkte rechten waaraan die zaken zijn onderworpen. De slotzin wordt vervangen door: Het voorrecht gaat boven hypotheek en boven alle andere voorrechten, met uitzondering van het voorrecht van artikel 3.10.4.1 onder a, alsmede dat van artikel 3.10.3.3 van het Burgerlijk Wetboek, voor zover de daar bedoelde kosten na de in de vorige volzin bedoelde kosten zijn gemaakt.

3. De wijziging van **artikel 10** vervalt.

4. De wijziging van **artikel 25** wordt vervangen door:

Artikel 25, derde lid, wordt vervangen door:

3. Voor de waterschapsbelastingen terzake van onroerende zaken, voor zover deze worden geheven van de eigenaar of van de goetheb-

bende krachtens een beperkt recht, heeft het waterschap een voorrecht op de onroerende zaken waarop de aanslag in een zodanige belasting betrekking heeft, en op de beperkte rechten waaraan die zaken zijn onderworpen. Het voorrecht gaat boven hypotheek en boven alle andere voorrechten, met uitzondering van het voorrecht van artikel 3.10.4.1 onder a, alsmede dat van artikel 3.10.3.3 van het Burgerlijk Wetboek, voor zover de daar bedoelde kosten na de vaststelling van de aanslag zijn gemaakt.

Artikel 28, eerste lid, wordt vervangen door:

1. Indien met betrekking tot een zelfde onroerende zaak voor de heffing van waterschapsbelastingen ter zake van onroerende zaken voor zover deze worden geheven van eigenaar of van de genothebbende krachtens een beperkt recht, twee of meer personen belastingplichtig zijn, kan een zodanige belasting bij wege van één aanslag worden geheven ten name van een van hen.

In het tweede lid onder a worden de woorden «het gehele onroerende goed» vervangen door: de gehele onroerende zaak.

C. Na **artikel XII** wordt een nieuw artikel **XIIA** ingevoegd, luidende:

Artikel XIIA. 1. Indien op het tijdstip van het in werking treden van deze wet de Wet van 22 mei 1845 (Stb. 1926, 334) op de invordering van 's Rijks directe belastingen is ingetrokken, vervalt artikel XVI.

2. Met ingang van het tijdstip dat zowel deze wet in werking zal zijn getreden, als wetsontwerp 20 588 in zake de invordering van rijksbelastingen, andere dan invoerrechten en accijnzen (Invorderingswet 1989) wet zal zijn geworden, worden in de laatst genoemde wet de volgende wijzigingen aangebracht:

In **artikel 12**, eerste zin, vervallen de woorden «, in naam van de Koning,», onderscheidenlijk «, dat meebrengt het recht de roerende en onroerende goederen van de belastingschuldige zonder vonnis aan te tasten».

Artikel 14 wordt vervangen door:

Artikel 14. Het dwangbevel levert een executoriale titel op, die met toepassing van de voorschriften van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering kan worden tenuitvoergelegd.

Artikel 19 vervalt.

Artikel 22 wordt vervangen door:

Artikel 22. 1. 's Rijks schatkist heeft een voorrecht op alle goederen van de belastingschuldige.

2. Het voorrecht gaat boven alle andere voorrechten met uitzondering van die van de artikelen 3.10.3.15 en 3.10.4.1 onder a, alsmede dat van artikel 3.10.3.3 van het Burgerlijk Wetboek voor zover de kosten zijn gemaakt na de dagtekening van het aanslagbiljet. Het voorrecht gaat tevens boven pand, voor zover het pandrecht rust op een zaak als is bedoeld in artikel 23 lid 3, die zich op de bodem van de belastingschuldige bevindt en tegen inbeslagneming waarvan derden zich op die grond niet kunnen verzetten. Het behoudt deze rang in geval van faillissement van de belastingschuldige, ongeacht of tevoren inbeslagneming heeft plaatsgevonden.

artikel 23 wordt als volgt gewijzigd:

In het eerste lid, eerste zin, wordt «goederen» vervangen door: zaken.
In het derde lid worden de woorden «het recht van terugvordering, toegekend bij artikel 2014 van het Burgerlijk Wetboek en bij artikel 230 en volgende van het Wetboek van Koophandel» vervangen door: in het geval dat er een recht van terugvordering bestaat jegens degene die een zaak onrechtmatig of van een onbevoegde heeft verkregen. Voorts worden de woorden «roerende goederen» vervangen door: roerende zaken.

In **artikel 24** wordt «zaken» telkens vervangen door: goederen.

In **artikel 25**, eerste lid, worden de woorden «schuldvergelijking op de voet van de artikelen 1461 tot en met 1471 van het Burgerlijk Wetboek» vervangen door: verrekening op de voet van afdeling 6.1.10 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 37, achtste lid, wordt vervangen door:

8. Indien de bestuurder van het lichaam ingevolge dit artikel aansprakelijk is en niet in staat is tot betaling van zijn schuld terzake, zijn de door die bestuurder onverplicht verrichte rechtshandelingen waardoor de mogelijkheid tot verhaal op hem is verminderd, vernietigbaar en kan de ontvanger deze vernietigingsgrond inroepen, indien aannemelijk is dat deze rechtshandelingen geheel of nagenoeg geheel met dat oogmerk zijn verricht. Artikel 3.2.11, leden 4 en 5, van het Burgerlijk Wetboek is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 52 wordt als volgt gewijzigd:

1. Op een conservatoir beslag door de ontvanger tot verhaal van de belastingaanslag op degene die aansprakelijk is of wordt gesteld, is artikel 700, derde lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering niet van toepassing.

In het tweede lid wordt vóór de laatste zin ingevoegd:

Tegen de beschikking is geen hogere voorziening toegelaten.

Het derde en het vierde lid vervallen.

In **artikel 53**, eerste en tweede lid, vervallen telkens de woorden «, in de naam van de Koning,».

D. **Artikel XIII** wordt vervangen door:

Artikel XIII. De Natuurschoonwet 1928 (Stb. 1989, 252) wordt als volgt gewijzigd.

In **artikel 1**, eerste lid, wordt onderdeel a vervangen door:

a landgoed: een, in Nederland gelegen, geheel of gedeeltelijk met bossen of andere houtopstanden bezette onroerende zaak – daaronder begrepen die waarop een buitenplaats of andere, bij het karakter van het landgoed passende, opstallen voorkomen – voor zover het blijven voortbestaan van die onroerende zaak in zijn karakteristieke verschijningsvorm voor het behoud van het natuurschoon wenselijk is.

In onderdeel b, onder 1°, wordt «onroerend goed» vervangen door: onroerende zaak. Voorts wordt «zakelijk recht» vervangen door: beperkt recht.

In onderdeel b, onder 2°, wordt «onroerend goed» vervangen door: onroerende zaak.

In onderdeel b, onder 3°, wordt «onroerende goederen» vervangen door: onroerende zaken.

In het tweede lid wordt «onroerende goederen» vervangen door: onroerende zaken. Voorts wordt «onroerend goed» vervangen door: onroerende zaak.

In het derde lid, wordt in de aanhef «een onroerend goed» vervangen door: een onroerende zaak. Voorts wordt in de onderdelen a en b «het onroerend goed» vervangen door: de onroerende zaak.

In **artikel 2**, eerste lid, wordt «zijn onroerend goed» vervangen door: zijn onroerende zaak.

In het tweede en vierde lid wordt «het onroerend goed» vervangen door: de onroerende zaak.

In **artikel 3**, eerste lid, aanhef en onderdeel a, wordt «onroerend goed» vervangen door: onroerende zaak.

In onderdeel b wordt «het onroerend goed» vervangen door: de onroerende zaak.

In onderdeel c, onder 1°, 2° en 3°, wordt «het onroerend goed» telkens vervangen door: de onroerende zaak. Voorts wordt in dit onderdeel, onder 2°, «het zakelijk recht» vervangen door: het beperkt recht.

In het tweede lid wordt «het onroerend goed» vervangen door: de onroerende zaak. Voorts wordt «het zakelijk recht» vervangen door: het beperkt recht. Ten slotte wordt «de scheiding» vervangen door: de verdeling.

In het derde lid wordt «het onroerend goed» telkens vervangen door: de onroerende zaak. Voorts wordt «het zakelijk recht» vervangen door: het beperkt recht. Tenslotte wordt «de scheiding» vervangen door: de verdeling.

In het vierde lid wordt «het onroerend goed» telkens vervangen door: de onroerende zaak.

In het zesde lid wordt «het onroerend goed» vervangen door: de onroerende zaak.

In **artikel 4**, eerste lid, wordt «een onroerend goed» vervangen door: een onroerende zaak. Voorts wordt «dat onroerend goed» vervangen door: die onroerende zaak.

In het tweede lid wordt «het onroerend goed» vervangen door: de onroerende zaak.

In het derde lid, onderdeel a, wordt «zijn onroerend goed» vervangen door: zijn onroerende zaak.

In **artikel 7**, eerste lid, wordt «een onroerend goed behoort, dat» vervangen door: een onroerende zaak behoort, die. Voorts wordt «het onroerend goed» vervangen door: de onroerende zaak. Tenslotte wordt «het goed» vervangen door: de zaak.

In **artikel 7a**, eerste lid, onderdeel a, wordt «onroerende goederen» vervangen door: onroerende zaken.

In **artikel 8**, tweede lid, wordt «het onroerend goed» telkens vervangen door: de onroerende zaak. Voorts wordt «voor zover het als landgoed» vervangen door: voor zover die als landgoed.

In het derde lid wordt «het onroerend goed» vervangen door: de onroerende zaak.

In het vierde lid wordt «het onroerend goed» telkens vervangen door: de onroerende zaak. Voorts wordt «voor zover het volgens goedgekeurde regelen» vervangen door: voor zover die volgens goedgekeurde regelen.

In **artikel 10**, eerste lid, wordt «onroerende goederen» vervangen door: onroerende zaken.

E. in **artikel XIV**:

1. De aanhef van **artikel XIV** wordt vervangen door:

Artikel XIV. Indien het bij Koninklijke Boodschap van 8 mei 1989 ingediende wetsvoorstel 21 135 waarbij onder meer de Successiewet 1956 (Stb. 1984, 546) wordt gewijzigd, tot wet wordt verheven, wordt die aldus gewijzigde wet als volgt gewijzigd:

2. De wijziging van de artikelen 61, 63 en 64 vervalt.

F. in artikel XV:

1. De aanhef van **artikel XV** wordt vervangen door:

Artikel XV. Indien het bij Koninklijke Boodschap van 8 mei 1989 ingediende wetsvoorstel 21 135 waarbij onder meer de Algemene wet inzake de douane en de accijnzen (Stb. 1961, 31) wordt gewijzigd, tot wet wordt verheven, wordt die aldus gewijzigde wet als volgt gewijzigd:

2. De wijziging van **artikel 149** wordt vervangen door:

In **artikel 149**, onder b, worden de woorden «roerende of onroerende zaken» vervangen door: vermogensbestanddelen.

In de onderdelen e en f wordt «zaken» vervangen door: vermogensbestanddelen.

3. De wijziging van **artikel 153** wordt vervangen door:

In **artikel 153a** vervallen de woorden «,in naam van de Koning,» en de woorden «, dat meebrengt het recht de roerende en onroerende zaken van de schuldenaar zonder vonnis aan te tasten».

Artikel 153c wordt vervangen door:

Artikel 153c. Het dwangbevel levert een executoriale titel op, die met toepassing van de voorschriften van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering kan worden tenuitvoergelegd.

4. Na de wijziging van **artikel 156** wordt een wijziging van **artikel 156a** toegevoegd, luidende:

In **artikel 156a**, eerste lid, worden de woorden «schuldvergelijking op de voet van de artikelen 1461 tot en met 1471» vervangen door: verrekening op de voet van afdeling 6.1.10.

G. in artikel XVIII:

1. De aanhef van artikel XVIII wordt vervangen door:

Artikel XVIII. Indien het bij Koninklijke Boodschap van 21 juni 1988 ingediende wetsvoorstel 20 603 waarbij de Wet op de inkomstenbelasting 1964 (Stb. 519) wordt gewijzigd, tot wet wordt verheven, wordt de aldus gewijzigde wet als volgt gewijzigd:

2. Voor de wijziging van artikel 10 wordt een wijziging van **artikel 8a** ingevoegd, luidende:

In **artikel 8a**, derde lid, wordt «zaken» vervangen door: goederen.

3. De wijziging van **artikel 17** vervalt.

4. De wijziging van het tweede en van het vijfde lid van **artikel 35** vervallen.

5. De wijziging van **artikel 36** wordt vervangen door:
In **artikel 36**, zesde lid, vervallen de woorden «canons en andere».

6. De wijziging van **artikel 42a** wordt vervangen door: In **artikel 42a**, eerste lid, vervallen de woorden «canons en andere».

In het zesde lid worden telkens de woorden «zakelijk gerechtigde» vervangen door: beperkt gerechtigde.

In het achtste lid worden de woorden «het onroerend goed» vervangen door: de onroerende zaak.

7. De wijziging van **artikel 46** vervalt.

8. De wijziging van **artikel 48** vervalt.

9. Aan de wijziging van **artikel 49** wordt toegevoegd:

In het derde lid worden de woorden «in Nederland gelegen of gevestigde onroerende zaken» vervangen door: in Nederland gelegen onroerende zaken of rechten waaraan deze zijn onderworpen.

10. De wijziging van **artikel 56** vervalt.

H. in **artikel XIX**:

1. Indien het bij Koninklijke Boodschap van 8 mei 1989 ingediende wetsvoorstel 21 135 waarbij onder meer de Wet op de vermogensbelasting 1964 (Stb. 520) wordt gewijzigd, tot wet wordt verheven, wordt die aldus gewijzigde wet als volgt gewijzigd:

2. De wijziging van **artikel 13** wordt vervangen door:

Artikel 13, eerste lid onder b sub 1°, wordt vervangen door:

1°. in Nederland gelegen onroerende zaken of rechten waaraan deze zijn onderworpen;

In het tweede lid onder b worden de woorden: «een in Nederland gelegen of gevestigde onroerende zaak» vervangen door: een in Nederland gelegen onroerende zaak of een recht waaraan deze is onderworpen.

3. De wijziging van **artikel 16** vervalt.

4. De wijziging van **artikel 22** vervalt.

I. in **artikel XX**:

1. De aanhef van **artikel XX** wordt vervangen door:

Artikel XX. Indien het bij Koninklijke Boodschap van 8 mei 1989 ingediende wetsvoorstel 21 135 waarbij onder meer de Wet op de loonbelasting 1964 (Stb. 521) wordt gewijzigd, tot wet wordt verheven, wordt die aldus gewijzigde wet als volgt gewijzigd:

2. De wijziging van **artikel 11** wordt vervangen door:

In **artikel 11**, eerste lid onder k, wordt «goederen» vervangen door: zaken.

In het vijfde lid onder c worden de woorden «onroerende zaken»

vervangen door: onroerende zaken of rechten waaraan deze zijn onderworpen.

3. In de wijziging van **artikel 14**, eerste lid, vervalt «onder b».

4. De wijziging van **artikel 15** vervalt.

5. De wijziging van **artikel 22** vervalt.

6. De wijziging van **artikel 32a** vervalt.

J. **Artikel XXII** vervalt.

K. in **artikel XXIII**:

1. De aanhef van **artikel XXIII** wordt vervangen door:

Artikel XXIII. Indien het bij Koninklijke Boodschap van 8 mei 1989 ingediende wetsvoorstel 21 135 waarbij onder meer de Wet op de omzetbelasting 1968 (Stb. 329) wordt gewijzigd, tot wet wordt verheven, wordt die aldus gewijzigde wet als volgt gewijzigd:

2. Aan de wijziging van **artikel 11** wordt toegevoegd:

In het eerste lid onder r worden de woorden «een roerend goed dat» vervangen door: een roerende zaak die. Voorts wordt in dat onderdeel «dat goed» vervangen door: die zaak.

3. De wijziging van **artikel 40** vervalt.

4. De wijziging van **artikel 41b** vervalt.

L. in **artikel XXV**:

De wijziging van artikel 17 vervalt.

M. in **artikel XXVI**:

1. De aanhef van **artikel XXVI** wordt vervangen door:

Artikel XXVI. Indien het bij Koninklijke Boodschap van 8 mei 1989 ingediende wetsvoorstel 21 135 waarbij onder meer de Wet op belastingen van rechtsverkeer (Stb. 1970, 611) wordt gewijzigd, tot wet wordt verheven, wordt die aldus gewijzigde wet als volgt gewijzigd:

2. De wijziging van **artikel 54** vervalt.

N. in **artikel XXVII**:

1. De aanhef van **artikel XXVII** wordt vervangen door:

Artikel XXVII. Indien het bij Koninklijke Boodschap van 8 mei 1989 ingediende wetsvoorstel 21 135 waarbij onder meer de Wet wederzijdse bijstand bij de invordering van enkele EEG-heffingen en de omzetbelasting (Stb. 1979, 572) wordt gewijzigd, tot wet wordt verheven wordt die aldus gewijzigde wet als volgt gewijzigd:

2. De wijziging van **artikel 18a** wordt vervangen door:

In **artikel 18**, tweede lid, wordt «153 tot en met 155» vervangen door: 153, 155.

In **artikel 18a**, tweede lid, wordt «18 tot en met 21» vervangen door: 18, 20, 21.

HOOFDSTUK VIII

Wijziging Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 nieuw BW (tiende gedeelte).

Artikel I

In de Wet van 25 oktober 1989, Stb. 492, houdende Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 nieuw BW (tiende gedeelte), worden de in de volgende bepalingen van dit hoofdstuk aangegeven wijzigingen aangebracht.

in hoofdstuk I:

A. **Artikel V** vervalt.

B. in **artikel XIV**:

1. De aanhef van **artikel XIV** wordt vervangen door:

Artikel XIV. Indien het bij Koninklijke Boodschap van 8 mei 1989 ingediende wetsvoorstel 21 135, waarbij onder meer de gemeentewet (Stb. 1931, 89) wordt gewijzigd, tot wet wordt verheven, wordt die aldus gewijzigde wet als volgt gewijzigd:

2. In de wijziging van artikel 273 worden de woorden «het achtste lid» vervangen door: het negende lid.

3. De wijziging van de artikelen 281 en 295 wordt vervangen door:

In **artikel 298**, eerste lid, worden de woorden «een zelfde onroerend goed» vervangen door: een zelfde onroerende zaak. Voorts wordt «krachtens zakelijk recht als zodanig» vervangen door: krachtens een beperkt recht.

In het tweede lid onder a worden de woorden «het gehele onroerende goed» vervangen door: de gehele onroerende zaak.

C. in **artikel XVI**:

1. De aanhef van **artikel XVI** wordt vervangen door:

Artikel XVI. Indien het bij Koninklijke Boodschap van 8 mei 1989 ingediende wetsvoorstel 21 135 waarbij onder meer de Provinciewet (Stb. 1962, 17) wordt gewijzigd, tot wet wordt verheven, wordt die aldus gewijzigde wet als volgt gewijzigd:

2. De wijziging van **artikel 153** vervalt.

3. De wijziging van **artikel 155** vervalt.

D. in **artikel XXVII**:

1. De aanhef van **artikel XXVII** wordt vervangen door:

Artikel XXVII. Indien het bij Koninklijke Boodschap van 8 mei 1989

ingediende wetsvoorstel 21 135 waarbij onder meer de Landinrichtingswet (Stb. 1985, 299) wordt gewijzigd, tot wet wordt verheven wordt die aldus gewijzigde wet als volgt gewijzigd:

2. De wijziging van **artikel 229** wordt vervangen door:
In **artikel 229**, derde lid, vervalt «kadastraal».
In het vijfde lid onder a vervalt «kadastrale».

E. in **artikel XXVIII**:

1. De aanhef van **artikel XXVIII** wordt vervangen door:

Artikel XXVIII. Indien het bij Koninklijke Boodschap van 8 mei 1989 ingediende wetsvoorstel 21 135 waarbij onder meer de Herinrichtingswet Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën (Stb. 1977, 694) wordt gewijzigd, tot wet wordt verheven, wordt die aldus gewijzigde wet als volgt gewijzigd:

2. De wijziging van **artikel 128** vervalt.
3. De wijziging van **artikel 133** vervalt.

F. in **artikel XXIX**:

1. De aanhef van **artikel XXIX** wordt vervangen door:

Artikel XXIX. Indien het bij Koninklijke Boodschap van 8 mei 1989 ingediende wetsvoorstel 21 135, waarbij onder meer de Reconstructiewet Midden-Delfland (Stb. 1977, 233) wordt gewijzigd, tot wet wordt verheven, wordt die aldus gewijzigde wet als volgt gewijzigd:

2. De wijziging van **artikel 109** vervalt.
3. De wijziging van **artikel 114** vervalt.

- G. De wijziging van **artikel XXXVII** wordt vervangen door:

Artikel XXXVII. Indien het bij Koninklijke Boodschap van 8 mei 1989 ingediende wetsvoorstel 21 135 waarbij onder meer de Medische Tuchtwet (Stb. 1928, 222) wordt gewijzigd, tot wet wordt verheven, wordt die aldus gewijzigde wet als volgt gewijzigd:

In **artikel 5**, vijfde lid, vervallen de woorden «, in naam van de Koning,» en de woorden «, dat meebrengt het recht om de roerende en onroerende goederen van de schuldenaar zonder vonnis aan te tasten».

In het zesde lid wordt «de artikelen 13, 14, 15 en 19 van die wet» vervangen door: de artikelen 13, 14 en 15 van die wet.

Artikel XXXVIII. Indien het bij Koninklijke Boodschap van 8 mei 1989 ingediende wetsvoorstel 21 135 waarbij onder meer de Wet buitengewone bevoegdheden burgerlijk gezag (Stb. 1952, 361) wordt gewijzigd, tot wet wordt verheven, wordt die aldus gewijzigde wet als volgt gewijzigd:

In **artikel 26**, vierde lid, vervallen de woorden «, in naam van de Koning,» en de woorden «, dat meebrengt het recht om de roerende en onroerende goederen van de schuldenaar zonder vonnis aan te tasten».

In het vijfde lid wordt «de artikelen 13, 14, 15 en 19 van die wet» vervangen door: de artikelen 13, 14 en 15 van die wet.

Artikel XXXIX. Indien het bij Koninklijke Boodschap van 8 mei 1989 ingediende wetsvoorstel 21 135 waarbij onder meer de Wet op de paramedische beroepen (Stb. 1963, 113) wordt gewijzigd, tot wet wordt verheven, wordt die aldus gewijzigde wet als volgt gewijzigd:

In **artikel 11**, vierde lid, vervallen de woorden «, in naam van de Koning,» en de woorden «, dat meebrengt het recht om de roerende en onroerende goederen van de schuldenaar zonder vonnis aan te tasten».

In het vijfde lid wordt «de artikelen 13, 14, 15 en 19 van die wet» vervangen door: de artikelen 13, 14 en 15 van die wet.

HOOFDSTUK X

Wijziging Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 nieuw BW (twaalfde gedeelte).

Artikel I

In de Invoeringwet Boeken 3, 5 en 6 nieuw BW (twaalfde gedeelte), zoals deze zal luiden, nadat wetsontwerp 19 528 wet zal zijn geworden, worden de volgende wijzigingen aangebracht.

A. **Artikel 23** wordt gelezen:

Artikel 23. 1. Het voor het tijdstip van het in werking treden van de wet geldende recht blijft tot een nader bij algemene maatregel van bestuur te bepalen tijdstip van toepassing op het beslag op en de executie van schepen, luchtvaartuigen en de beperkte rechten waaraan deze zijn onderworpen, zulks voor zover in de volgende leden niet anders is bepaald.

2. Waar wordt gesproken van «overschrijving» of «overschrijven» wordt voor de toepassing van de betreffende bepalingen «inschrijving» en «inschrijven» gelezen en geschiedt de inschrijving met inachtneming en met de gevolgen van het bepaalde in afdeling 3.1.2 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek en in de Kadasterwet.

3. Een rangregeling na de verkoop van een schip wordt afgewikkeld naar het recht waaronder de benoeming van de rechtercommissaris plaatsvindt, te wiens overstaan de verdeling zal plaatsvinden. Indien het nieuwe recht van toepassing is, brengt dit de toepasselijkheid mee van de artikelen 551–552 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

4. Van het in werking treden van de wet af geschiedt de doorhaling van een beslag met toepassing van artikel 513a van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

5. Aan de verplichtingen van de bewaarder, bedoeld in artikel 537d, eerste lid, en 553 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en in artikel 25 Wet teboekgestelde Luchtvaartuigen, wordt van het in werking treden van de wet af voldaan door middel van een getuigenschrift als bedoeld in artikel 99, eerste lid, onderscheidenlijk artikel 107, eerste lid, Kadasterwet, waarin de inschrijvingen en de boekingen in de registers voorlopige aantekeningen worden vermeld, die in verband met die voorschriften van belang zijn.

6. Met betrekking tot een beslag als bedoeld in artikel 636 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering gelden de leden 1–5 uitsluitend, voor zover dat beslag op een schip wordt gelegd.

7. Dit artikel geldt niet voor schepen waarop artikel 573 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van toepassing is, en voor luchtvaartuigen die niet in de openbare registers of in een verdragsregister zijn ingeschreven.

B. In **artikel 36** lid 2 vervalt: , 127.

C. Aan **artikel 39** wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:

3. Indien op het tijdstip van het in werking treden van deze wet de wet, voorgesteld bij wetsontwerp 20 588 in zake de invordering van rijksbelastingen, andere dan invoerrechten en accijnzen (Invorderingswet 1989) reeds in werking is getreden, gelden de leden 1 en 2 met de volgende wijzigingen:

D. In lid 1 worden de woorden «met toepassing van artikel 16 van de Wet van 22 mei 1845 (Stb. 1926, 334) op de invordering van 's Rijks directe belastingen» vervangen door: met toepassing van artikel 23 van de Invorderingswet 1989.

In lid 2 worden de woorden «Artikel 16» vervangen door: Artikel 23.

HOOFDSTUK XI

Slotbepalingen

Artikel 1

1. Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

2. Onze Minister van Justitie kan deze wet en andere gedeelten van de Invoeringswetgeving betreffende de Boeken 3, 5 en 6 nieuw B.W. splitsen en samenvoegen tot de Invoeringswet 3, 5 en 6, zulks met de daartoe nodige vernummering.

Artikel II

Deze Wet kan worden aangehaald als de Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 nieuw B.W. (dertiende gedeelte).

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat aan de nauwkeurige uitvoering te hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,